

SERAY ŞAHİNER

Reklamı Atla ▶

SERAY ŞAHİNER
REKLAMI
ATLA

© 2016, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2016

2. basım: Kasım 2017, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Düzeltili: Ebru Aydın, Mert Tokur

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

Kapak, iç baskı ve cilt: Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.

Beylikdüzü O.S.B Mah. Orkide Cad. No: 1/Z Beylikdüzü-İstanbul

Sertifika No: 28640

ISBN 978-975-07-3009-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750730092

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

SERAY ŞAHİNER
REKLAMI
ATLA

DENEME

Seray Şahiner'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Gelin Başı, 2007

Hanımların Dikkatine, 2011

Antabus, 2014

Kul, 2017

SERAY ŞAHİNER, 1984'te Bursa'da doğdu, İstanbul'da büyüdü. İlköğrenimini Oruç Gazi İlköğretim Okulu'nda, ortaöğrenimini Pertevniyal Anadolu Lisesi'nde tamamladı. 2007'de İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü'nden mezun oldu. 2011'de Marmara Üniversitesi, Sinema Anabilim Dalı'nda yüksek lisansını tamamladı. *Hayvan* dergisi ve *BirGün* gazetesinde çalıştı. Dönemsel olarak garsonluk, konfeksiyonda el işçiliği ve makinecilik yaptı. 2006'da Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri'nde *Gelin Başı* adlı öykü dosyası "dikkate değer" bulundu. 2007'de *Gelin Başı*, 2011'de *Hanımların Dikkatine* adlı öykü kitapları, 2014'te *Antabus* romanı, 2016'da *Reklamı Atla* adlı deneme kitabı, 2017'de *Kul* adlı romanı, Can Yayınları'nca yayımlandı. *Hanımların Dikkatine* kitabıyla 2012 Yunus Nadi Öykü Ödülü'nü aldı. *Gelin Başı* kitabında yer alan öyküler İstanbul Şehir Tiyatroları ve Tiyatro Boyalı Kuş tarafından sahnelendi. Aynı adla Tatbikat Sahnesi'nce sahnelenen *Antabus* ile 2016 Afife Tiyatro Ödülleri'nde Cevat Fehmi Başkut Özel Ödülü'nü aldı. Yazılarını *OT* dergisi ve *BirGün* gazetesinde sürdürmektedir.

İçindekiler

Drahoma	13
Genç Kalanlar... ..	17
Boynu Bükük Elizabeth	20
Kan ve Gül	23
Uzaktan Kumanda	27
Lades	32
Çamlar Kimin İçin Devriliyor?	36
Adını Etiketime Yazdım	39
Gel Vatandaş Gel, Çocuğunu Sevindir!	44
Biri Bizi Öldürüyor	49
Şakran Cezaevi'nde En Az Üç Çocuk	52
Gözyaşların Boşuna, Düşmem Artık Peşine!	55
“Siz Namuslu Kadınlar Kendinizi Ne Sanıyorsunuz Allah Aşkına?”	61
İstanbul'la Karışık Sadri Alışık	68
Biz Bitti Demeden Bu Film Bitmez!	73
Bul Karayı Al Parayı	76
Prens ile Kule	81
İş Olma Reis!	84
Zengin Geldi Mahleye, Hele Hele Hele Ninnaye!	87

Öğrenci İşleri	92
<i>Elî, Li Hespê Binêre</i>	97
Orda Bir Köy Yanıyordu Uzakta!	102
Çocuklara Savaş Değil, Hayat Bilgisi!	106
Maykıl Ceksın Beyazı	109
Lan Gardaş Bu Nasıl Yara!	114
Madımak Hâlâ Yanıyor	120
Yetersiz Takiye	123
Reklamı Atla!	128
Yaşasın Parkların Kardeşliği!	132
İmpala'dan Toma'ya AKM	136
Bak Hâlâ Burdayız	140
Küçük Poliiis, Küçük Poliiis, N'apıyorsun Ulan!	146
Mahkemedeyiz Aşkım	151
Büyükanne, Sizin Adliyeleriniz Neden Bu Kadar Büyük?	155
Mehdi	161
Başı Göge Eren Ozan	167
Ali Sevilmez mi Hey Dost Deli misin Sen?	170
Yeraltından Notlar	174
Biri Bizi İhbar Ediyor!	178
İyi Olmayacağız	181
50 Kuruşa Çay İçen Çocuklardı Bunlar!	184
Vasati 400 Çöp	189
Emniyet Şeridi	193
Saray-ı Memnu	196
Duvarlara Kayyum Atayamayacaklar	199
Kübist Değil Faşist	202
Her Cani Ölümü Tadacaktır	205
Şimdilik Ölümüne Kadar Hayattasın!	211

Bu kitapta yer alan yazılar *BirGün* gazetesi, *OT* dergisi ve diğer mecralarda 2013-2015 yılları arasında yayımlanmış yazılardan seçilerek derlenmiştir.

DRAHOMA

Münir Özkul, Hulusi Kentmen ve dedem nasıl kendimi bildim bileli yaşlıysa, Aziz Nesin de öyleydi. Annem beni bebek arabasına yükleyip sahafları gezdiği bir gün, Aziz Nesin'in bütün kitaplarının toplandığı ciltleri görmüş. Ansiklopedi boyutunda nefti yeşil, on cilt. Aziz Nesin benden ağırmış, annem beni kucağına alıp, ciltleri bebek arabama koyarak eve getirmiş. Aziz Nesin, benim bebek arabamla eve taşınmış biri olarak evde her zaman bir aile büyüğü saygısı gördü.

Annem ciltlerin çeyizim olacağını söylerdi. Ben de çocuklarıma okutacaktım. Daha okuma yazma bilmiyorum... Öğrendim, artık ben de akşamları sobanın yanında çekirdek çitleyip kitap okuyan annem, gazeteleri ilanlarına kadar okumakla övünen babam olabilirim. Olamıyorum! Annemle ikimizken, annem çocuktuk, parka giderdik, evcilik oynardık... Babamla ikimizken babam çocuktuk. At olurdu ben sırtına binerdim. Annemle babam ikisiyken onlar büyüktü. Okuduklarından oluşan kendi dilleri var, oraya sızamıyorum. Pazar kahvaltıları... Allahım ne kadar uzun gazete okurlardı! Yazarlardan bahsederlerdi sonra, en çok da Aziz Nesin, şu haber onun filanca öyküsünü aratmış. Anlamıyorum. Ben, "babası bak Seray da okumayı söktü"deki çocuğum onlar iki-

siyken. Parmakla gösterilmek istemiyorum. Onlarla muhabbet etmek istiyorum... Yeşil ciltlerinden ilkinı çektim, kucağıma alıp okumaya başladım. Okuduğum ilk büyük kitabıydı. Birinci sınıfa gidiyorum, yarım yamalak anlayarak da olsa biat ettim. "Seray, Aziz Nesin okuyor." Artık gönlüm olsun diye de olsa pazar kahvaltılarında benim de yorumum alınıyor. Bizim çekirdek ailemiz, ben Aziz Nesin okumaya başladıktan sonra kuruldu.

Sonra eve "Ruslar" geldi. Büyük adamlardı. Sanki Alyoşa diye kirvemiz, Nikituşka diye gelinimiz var. Gruşenka'lar ben doğduğumda çeyrek taktığından biz onun oğlu İvan'ın düğününde çeyrek takmalıyız. Böyle bir samimiyet. Bu sefer onların kitaplarını okumaya giriştim, Aziz Nesin'den daha zor bir sınav. Başladıktan on sayfa sonra karakterlerin adını unutuyor, bir deftere romandakilerin soy ağacını çıkarıp isimlere takıldıkça bakıyorum. Mihail, Fyodor'un oğlu, Katya'nın nişanlısı... Anladığım kadarıyla bu Ruslar, başlarına büyük olaylar gelen, baktıkları her manzarada görkemli bir güzellik yahut derin bir sefalet olan insanlardı. Kızları evlenirken drahoma veriyordu, bizde erkeklerin verdiği başlık parası gibi bir şey. Ben iyi ki Rus değildim, drahomam yoktu.

Meşin kaplı bir günlük aldırđım. Evdeki Aziz Nesin ve "Rus" kitaplarına bakarak anlamıştım ki, önemli şeyler meşin kaplı kitaplara yazılır. Her gün gördüğüm olayları kompozisyon olarak yazmaya başladım. Lakin konu sıkıntısı çekiyordum. Bizim hayatımızda hiç Rus romanlarındaki gibi görkemli şeyler olmuyordu. Bir de Aziz Nesin vardı, onun yazdıklarını seviyordum ama bulduğu konuları nasıl yazmaya değer bulduğuna akıl erdiremiyordum. Ne vardı ki bunlarda, her gün başımıza gelen olaylar, ben bile yazardım. Yazamıyordum...

İlkokul dörde geçtiğim sene aileme yazar olmak isteğimi açıkladım. Dört yaşında dansöz olmak isteğimi

söylediğimde, babam, “Memene para takarken ellerler,” diyerek veto etmişti. “Kızın boynundan aşağı kurdele sarkıtırız, parayı oraya iğnelerler, bırak kız istediği işi yapsın,” diyerek hayallerimin ardında duran annem de ilkokul birinci sınıfta ressam olmak istediğimi söylediğimde, “Aç kalırsın,” diyerek beni caydırmaya çalışmıştı. Ne Aziz Nesin ne Dostoyevski pek öyle sefahat sürmemişti, yazarlığıma da bir kulp takarlar herhalde, diye düşünüyordum ama çok sevindiler. O hafta babam fellik fellik sakladığım günlüğümü okumuş, “Aferin,” dedi. Daha yazar bile değildim ama hayatım kamuya mal olmuştu.

Aynı yaz kuzenimle köye, anneannelerin yanına gittik. Erzincan’a. Bizim ev köyün en tepesinde. Arka tarafında bir kayalık keşfettim. Tıpkı Dostoyevski romanlarındaki, hani o kadar görkemli bir kayalıkla karşılaşmalar kızların atlayıp intihar etmeyeceği, yaşadıkları aşk acısından bile daha büyük bir kayalık. Nihayet meşin kaplı günlüğümü alıp “çalışmaya” gideceğim bir “atmosfer” bulmuştum. Her gün oraya gidip yazıyorum. Belki de o kayalık o kadar görkemli olmasa yazamazdım! Bir akşamüstü, etimi acıtan bir kayanın üzerinde oturmuş önemli şeyler yazıyorum, “bırsss, çö çö çö çö” diye bir ses duydum. Bir baktım, köyün çobanı keçileri otlatmaktan getirmiş, o haşmetli kayalıktan “me mee” diyerek pıtır pıtır tırmanıyor keçiler, yürürken boncuk boncuk sıçanları bile var. Dedemle kuzenim geldi. Beni arıyorlarmış. Kuzenim dedeme, “Ben demedim mi arkadaki taşlıkta yazıyor diye,” dedi. Keçiler, taşlık? Dostoyevski romanlarındaki sarp kayalıklar bir anda keçilerin bile çıkabildiği bir taşlığa dönüşüvermişti. Evet ben büyük bir Rus yazar olamayacaktım. Zaten Erzincanlıydım...

Arı kovanlarının bulunduğu minik kutuyu boşalttırıp bahçeye taşıttım dedeme. Orası benim evim oldu. “Kaparıp” yazabileceğim bir sığınak, keçilerin sıçarak tır-

mandığı taşlıktan daha cazip geldi. Kendime çocuk kitaplarındaki ağaç evlerle Aziz Nesin kitaplarındaki hapishanelerin bir ortasını bulmaya çalışıyordum. Artık yazar olmak benim için hapse girmek demektir; hapishane girilip bol bol kitap okunan, yazı yazmaya zaman bulunan yerdi. Aziz Nesin de anılarında sürekli yargılandığından, tutuklandığından bahsetmiyor muydu?

O yaz televizyondan Sivas Katliamı'nı izledik. Aziz Nesin sadece hapse atılmıyordu. Yakılmaya da çalışılıyordu.

Üniversiteye başlayıp kendi evime çıktığımda anem, "Al çeyizini evine götür," dedi. Ben büyük bir Rus yazar olamadım. Ama çok kıymetli bir drahomam oldu. Hâlâ tek çeyizim, Aziz Nesin ciltleri...

GENÇ KALANLAR...

Ben çocukken Cem Karaca yaşlanmıştı. Ama ben onun gençliğini sevdim. Topkapı'daki bitpazarından, Beyazıt Sahaflar Çarşısı'ndan plaklarını toplardık annemle. Kasete geçilmişti halbuki ama nostalji o zaman da modaydı demek...

Ben çocukken annem gençti, onlar annemle yaşitti. Kardeşim doğdu. Annemle gitar çalıyor taklidi yaparak "Adiloş Bebe"yi söyledik kıza ninni niyetine. Sonra bizim sınıfa Mehtap geldi. En yakın arkadaşım oldu. O zaman bizde lakap takma âdeti vardı. Adiloş adını taktım kıza, böyle bir şarkı var, dedim. Daha şiirinden haberim yoktu. Çocuktum.

Biraz büyüdüm, kendimi genç sanıyorum, "Herkes Gibisin" en sevdiğim şarkı oldu. Ortaokuldayım... Biri, evet o izci kursundan âşık olduğum çocuk özellikle de, bana bu şarkıyı yazsa ne kötü hissederdim, diye düşündüm. "Herkes gibisin ne demek yahu, suratıma tükür daha iyi!" Henüz şiirinden haberim yoktu. Liseye geçmeden şiir öğrenemiyor insan herhal.

13 yaşına geldim. *Ağır Roman*'ın filmi çıktı. Kitabından haberim yoktu. Ortaokuldayım ya ondan... "Resimdeki Gözyaşları" film için yeniden düzenlenmiş, klibini gördüm televizyonda. Cem Karaca geniş el kol hareket-

leriyle bir mahalleyi anlatıyor sanki... Kendi başıma hiç büyük filmine gitmemiştim. Buna gitmem lazımdı. Cem Karaca, çekici bir tedirginliğe davet ediyordu. Annem sinemaların bir çocuğun tek başına gitmek için tehlikeli yerler olduğunu düşünüyordu. Anca üniversiteliler başlarına bir iş gelmeden, rahatça tek başına sinemaya gidebilirdi. Sinemaya yalnız gideceğim zamanlarda, elime bir “üniversiteli klasörü” tutturur, boynuma bir fular bağlayarak dışarıya, özellikle sinemadakilere üniversiteli gibi görünmemi sağlamaya çalışırdı. Filmin yaş sınırı var. Klasörümü alıp fularımı taktım, 13 yaşında bir üniversiteli olarak *Ağır Roman*'a gittim. Çemberlitaş Şafak... Filmde içtikleri şeyi yanlış anlamışım, salondan çıkar çıkmaz bir paket sigara aldım: Camel. O hafta filme iki kez daha gittim. Akşama kadar televizyon başında oturup “Resimdeki Gözyaşları”nın klipi çıksın diye bekliyordum. Metin Kaçan'dan haberim oldu. Gittim walkman aldım, kendi başıma ilk Cem Karaca kasetimi aldım: *The Best of Cem Karaca (Vol. 1)*.

Ben büyüdüm sanıyorum; lisedeyim. Annem dedi ki, “Cem Karaca Caz Bar'da çıkıyor, gel seni götürüyem.” Yanında “veli”n var, 18 yaş sınırını sorun etmez güvenlikler. Gittik, kimlik sordular. Annem çıkardı, kapıdaki adam, “Sizin kimlik göstermenize gerek yok hanfendi,” dedi. Annem 18 yaşını geçtiği anlaşıldı ve yüzüne vuruldu diye çok bozuldu. Ben, “Kimliğim evde kalmış,” dedim. İçeri almadılar. E bara da klasörle gidilmiyor tabii... Diyemedim ki, abicim, içerde şarkı söyleyecek adam benden daha genç, onu da çıkarın o zaman...

Ben üniversiteye geçip klasörsüz sinemaya gidecek yaşa gelmişim. Artık Cem Karaca'ya Cem Baba diyorum. “Safinaz”ın müzikali yapılsın diye bekliyorum bir umut. Bir gün İmpala'ya binersem; çünkü *Ağır Roman* ve *Fındık Sekiz*'de hep İmpala'ya binerler; çalacak ilk şarkı

“Unut Beni” olacak diyorum. Şiirleri öğrenmişim. O kız gerçekten herkes gibi olsa, o şiirin ona yazılmayacağını anlamışım... Nihayet ikimiz de gençtik... Ama Cem Baba benden önce öldü.

Dediler ki, Cem Baba Cem Baba diyorsunuz ama o da Turgut Özal’ın elini öptü, n’aber! *Babam ve Oğlum* çıktı sonra, film dedi ki: “Çocuklar babalarını hatırlamak istedikleri gibi hatırlar.” Biz Cem Baba’yı hatırlamak istediğimiz gibi hatırladık. Gençliğini...

Bana da artık bar kapılarında kimlik sormuyorlar. Hiçbir hatama gençlik hatası kamuflajı yapamayacak yaşa geldim ama Cem Baba hâlâ genç...

Gelin Başı, Hanımların Dikkatine, Antabus gibi ilgiyle okunan kitapların yazarı Seray Şahiner, bir süreden beri *BirGün* gazetesi, *OT* dergisi gibi süreli yayınlarda yazdığı yazılarla dikkati çekiyor. Şahiner'in yazılarında ülkenin politik gündemi yok yalnızca; İstanbul'un kimi kenar mahallelerinin günlük yaşamına ilişkin anekdotlar, muhalif kadın ve gençlerin yaşamlarından kesitler, dert paylaşımlar, artık yavaş yavaş "nostalji"ye dönüşen eski sinemamıza, müziğimize hatırlı bakışlar, portreler, güncel hırgürle ilgili muzip, ironik görüşler, değerlendirmeler... Kırıp dökmeden, hak yemeden, başkasını aşağılamaya kalkışmadan nasıl tavır alınacağını gösteren yazılar.

Yaşadığımız hızlı sosyal ve politik gelişmelerin arasında, kelimenin tam anlamıyla "olaylara sokaktan bakan" bir aktivistin mizahi, muhalif yazılarını göreceksiniz bu kitapta. Koltuğa falan oturmayın, karton bardaklı çayınızı alın, bir duvara omzunuzu yaslayın, ayakta okuyun *Reklamı Atla'yı*.

